

Φραντζή-Αδαμοπούλου Αργυρώ
Φιλολόγος, Βιβλιοθηκονόμος

Δημοτική Βιβλιοθήκη Κορωπίου: ένα παράδειγμα για την κοινωνία της πληροφορίας και την πολιτιστική ανάπτυξη στα Μεσόγεια

Την άνοιξη του 1957 το Δημοτικό Συμβούλιο του Δήμου Κορωπίας, επί δημαρχίας Δ. Λάμπρου, αποδέχεται, κατά πάσα πιθανότητα με έκπληξη, τη δωρεά 100 χρυσών λιρών από τον αντιναύαρχο Σταύρο Παπανικολάου «προς τον σκοπόν όπως ιδρυθή Δημοτική Βιβλιοθήκη». Σε μια καθαρά αγροτική περιοχή, που όμως διέθετε τότε ένα Γυμνάσιο και τρία δημοτικά σχολεία ιδρύεται ένας θεσμός, για την Ελλάδα πολύ νέος, αφού την εποχή αυτή οι δημόσιες βιβλιοθήκες της χώρας μάλλον δεν υπερέβαιναν τις δεκαπέντε. Τα εγκαίνιά της έγιναν με επισημότητα το Νοέμβριο του 1958 σε κτίριο όπου στεγαζόταν τότε ο Δήμος και η συλλογή αριθμούσε 1.200 τόμους.

Ο Σταύρος Παπανικολάου φρόντισε ώστε να γίνουν πολλές δωρεές από οργανισμούς και ιδιώτες και συνεργάστηκε αρμονικά με το βιβλιοθηκάριο-δάσκαλο Γεώργιο Λέκκα, ο οποίος δούλεψε στη Βιβλιοθήκη με μεγάλη αφοσίωση, επιμονή και αποτελεσματικότητα μέχρι το 1981. Τα χρόνια αυτά η Βιβλιοθήκη αποτέλεσε πηγή μόρφωσης για πολλούς νέους ανθρώπους, που διαφορετικά δεν θα είχαν τη δυνατότητα να γνωρίσουν το βιβλίο. Το έργο των δύο αυτών ανθρώπων, αναμφισβήτητα πρωτοπόρων για την εποχή τους και τον τόπο τους, δεν εκτιμήθηκε τότε όσο έπρεπε ούτε από τους διοικούντες ούτε από τον κόσμο. Η Δημοτική Βιβλιοθήκη Κορωπίου το 2008, οπότε κλείνουν πενήντα χρόνια λειτουργίας της, πρόκειται να τιμήσει με ποικίλες εκδηλώσεις όλους εκείνους που συνέβαλαν εμπράκτως στο έργο της.

Μετά το θάνατο του βιβλιοθηκαρίου θα ακολουθήσει μια περίοδος μεγαλύτερης αδράνειας όσον αφορά τη λειτουργία της Βιβλιοθήκης. Ένας κύκλος μορφωμένων ανθρώπων, που δεν μπορούσε να ανεχθεί την κατάσταση αυτή, αποφασίζει να ιδρύσει το Σύλλογο «Οι φίλοι της Δημοτικής Βιβλιοθήκης» για να την υποστηρίξει. Ο Σύλλογος βοήθησε τον εμπλουτισμό της συλλογής της κατά το διάστημα 1987-2002 και κατάφερε να αποτρέψει τη διακοπή της λειτουργίας της, η οποία ήταν αναμενόμενη. Η Δημοτική Βιβλιοθήκη, χωρίς να παρεκκλίνει από το γενικό

κανόνα των ελληνικών βιβλιοθηκών, ταυτιζόταν έως τότε με τη συλλογή της και στόχο είχε να εξυπηρετεί πρωταρχικά τις εκπαιδευτικές ανάγκες των μαθητών. Όσοι πολίτες ενδιαφέρονταν, φρόντιζαν για τον εμπλουτισμό της.

Με ενέργειες του συλλόγου «Οι φίλοι της Δημοτικής Βιβλιοθήκης» και του δημάρχου Κωνσταντίνου Γκίκα, στην αρχή της δεκαετίας του '90 καλλιεργείται η ιδέα της ανέγερσης αυτοτελούς κτιρίου για τη Δημοτική Βιβλιοθήκη. Ήταν πραγματικά σταθμός για την ιστορία της πόλης η κατασκευή αυτού του κτιρίου, το οποίο τελικώς στέγασε και το Πνευματικό Κέντρο του Δήμου, παρά τις αντιρροήσεις ορισμένων, και εγκαινιάστηκε επισήμως το Μάρτιο του 1997. Με τη μεταστέγασή της σε νέο ιδιόκτητο κτίριο είχε την εξαιρετική τύχη να δεχθεί δυο δωρεές επίπλων¹ με τις οποίες εξοπλίζεται συνολικά ο νέος χώρος και, έπειτα από πολλά χρόνια αδιαφορίας, γίνεται μια σοβαρή απόπειρα επαναλειτουργίας της. Σε απόφαση του Δ.Σ., η οποία όμως δυστυχώς δεν υλοποιήθηκε, φαίνεται και η βούληση να προσληφθεί βιβλιοθηκονόμος με σύμβαση έργου.

Τότε και μέχρι το 2002 στη Βιβλιοθήκη απασχολούνταν δυο ανειδίκευτοι υπάλληλοι του Δήμου. Την ίδια περίοδο οι δημοτικές βιβλιοθήκες στον ελληνικό χώρο για πρώτη φορά στελεχώνονται με βιβλιοθηκονόμους και επιχειρούν να παρέχουν οργανωμένες υπηρεσίες μέσα από τις συλλογές τους.

Ο Δήμος Κρωπίας, σύμφωνα με την απογραφή του 2001, αριθμεί 25.325 κατοίκους, είναι ο μεγαλύτερος δήμος των Μεσογείων, με εμπορική και βιομηχανική δραστηριότητα στα όριά του, πολλές δημόσιες υπηρεσίες και τράπεζες, επαρκές δίκτυο σχολείων και 6.500 καταγεγραμμένους αλλοδαπούς εργαζόμενους, κυρίως Αλβανούς. Το 2001 λειτουργεί για πρώτη φορά το αεροδρόμιο Ελευθέριος Βενιζέλος και το 2003, ενόψει των Ολυμπιακών Αγώνων της Αθήνας, δίδεται στην κυκλοφορία η Αττική Οδός. Τα νέα δεδομένα προσδίδουν στην πόλη και την ευρύτερη περιοχή μια ξεχωριστή δυναμική και ένα ιδιαίτερο οικονομικό και κοινωνικό ενδιαφέρον.

Η νέα δημοτική αρχή το Νοέμβριο του 2002 συγκροτεί διοικητικό συμβούλιο της Βιβλιοθήκης και καλεί να συμμετέχει σε αυτό συμπολίτης βιβλιοθηκονόμος, για να αναλάβει την επιστημονική ευθύνη της αναδιοργάνωσής της. Με την κίνηση αυτή εκφράζεται πρακτικά η βούληση του Δήμου να οργανώσει τη Βιβλιοθήκη, αναθέτοντας την πρωτοβουλία σε εξειδικευμένο επιστήμονα και όχι απλώς να εμπλουτίσει τη συλλογή της. Καθώς οι δημόσιες βιβλιοθήκες επιτελούν ένα σύνθετο πολιτιστικό και κοινωνικό ρόλο, η καλή συνεργασία με το Δήμο, το Δ.Σ. της Βιβλιοθήκης και τους ανθρώπους που θα εργάζονταν σε αυτήν ήταν ένας κρίσιμος παράγοντας. Έπρεπε ορισμένοι άνθρωποι, και αυτό συνέβη, να συμμερι-

1. Πρόκειται για τη δωρεά της οικογένειας Αναγνώστου στη μνήμη του γιου τους Χρήστου Αναγνώστου και τη δωρεά της Μαίρης Κοτζιά στη μνήμη του συζύγου της Κοτζιά.

στούν ένα κοινό όραμα για τη Βιβλιοθήκη της πόλης τους και να αφοσιωθούν σε αυτό.

Βασική επιδίωξη από την αρχή ήταν να αντιμετωπισθεί το έργο με επαγγελματισμό, επιστημονική γνώση και στρατηγική. Το 2003 ήταν μια κρίσιμη χρονιά, διότι τότε έγινε ο στρατηγικός σχεδιασμός του όλου έργου. Αναγκαία προϋπόθεση ήταν να συμφωνήσουν όλοι για το σκοπό και το ρόλο που θα διαδραμάτιζε για τον τόπο ο θεσμός τα επόμενα χρόνια.

Συμφωνήθηκε να δημιουργηθεί ένας ζωντανός χώρος για την εκπαίδευση, την πληροφόρηση και την ψυχαγωγία, για όλους τους πολίτες και με ιδιαίτερη ευαισθησία για τη νεολαία και τις ασθενείς κοινωνικές ομάδες (μειονότητες, άτομα με αναπηρίες κτλ.). Οι στόχοι που τέθηκαν είναι μέσω της συλλογής και της υποδομής της η Βιβλιοθήκη

- α) να υποστηρίξει τη σχολική πράξη και εν γένει τη σπουδάζουσα νεολαία,
- β) να προσφέρει υπηρεσίες ενημέρωσης και πληροφόρησης σε όλους τους πολίτες, τους επαγγελματίες, τους αγρότες, τους επιστήμονες, τους επιχειρηματίες, τους δημόσιους οργανισμούς και τους συλλόγους της περιοχής,
- γ) να διοργανώνει επιμορφωτικές, καλλιτεχνικές και ψυχαγωγικές εκδηλώσεις και
- δ) να συμμετέχει σε ποικίλες δραστηριότητες κοινωνικού χαρακτήρα σε συνεργασία με αντίστοιχους φορείς.

Το Δ.Σ. ενέκρινε ένα τετραετές πρόγραμμα ανάπτυξης της Δημοτικής Βιβλιοθήκης, η υλοποίηση του οποίου αποτυπώνεται στους ετήσιους αναλυτικούς απολογισμούς που κατατέθηκαν στο Δήμο, με μια βασική προϋπόθεση, τη συνεχή και απρόσκοπτη λειτουργία της Βιβλιοθήκης κατά το παραπάνω διάστημα. Ήταν μια δύσκολη απόφαση, η οποία επιβάρυνε σημαντικά τη λειτουργία της Βιβλιοθήκης και δυσχέρανε την εξέλιξη βασικών εργασιών της, εξυπηρετήσε όμως θαυμάσια την ανάγκη για εξωστρέφεια και επαφή με το κοινό.

Το Δεκέμβριο του 2003 προσλαμβάνεται για πρώτη φορά βιβλιοθηκονόμος με σύμβαση έργου. Το έργο του ήταν δύσκολο, γιατί έπρεπε το άτομο αυτό να είναι σε θέση να υποστηρίξει την απόφαση της Βιβλιοθήκης για ταυτόχρονη οργάνωση της συλλογής, εξυπηρέτηση του κοινού και προώθηση του θεσμού στην πόλη. Από τότε μέχρι σήμερα απασχολήθηκαν στη Βιβλιοθήκη ένας βιβλιοθηκονόμος ανά δωδεκάμηνο, επιπλέον ένας διοικητικός υπάλληλος ανά οκτάμηνο, και συνολικά τρεις σπουδαστριες του Τμήματος Βιβλιοθηκονομίας του ΤΕΙ Αθήνας για την εξάμηνη πρακτική τους άσκηση. Η δημοτική υπάλληλος μετακινήθηκε σε άλλη υπηρεσία.

Ήταν και είναι πολιτική της Βιβλιοθήκης να διευκολύνει την επιμόρφωση του προσωπικού, το οποίο συμμετέχει συστηματικά σε σεμινάρια και συνέδρια που γίνονται στην Αθήνα, χωρίς να διακόπτεται η καθημερινή ολοήμερη λειτουργία

της. Ήταν κατάκτηση για τη Βιβλιοθήκη να κατοχυρώσει, παρ' όλη τη δυσκολία που συνεπάγεται, συνεχές ολόήμερο ωράριο, από τις 10 π.μ. έως τις 8 μ.μ. και λειτουργία το Σάββατο μέχρι τις 4 μ.μ. Η υπευθυνότητα του προσωπικού συντέλεσε πολύ στην τήρηση των παραπάνω προϋποθέσεων.

Προτεραιότητες της Βιβλιοθήκης για την τετραετία ήταν οι υποδομές της και η επαφή με την τοπική κοινωνία. Πολύ σημαντική απόφαση ήταν η μεταφορά της Βιβλιοθήκης στον ισόγειο χώρο του κτιρίου, μεταφορά η οποία ήταν επιβεβλημένη για πολλούς λόγους, σημαντικότερος των οποίων ήταν η διευκόλυνση της πρόσβασης όλων των αναγνωστών κατά την καθημερινή λειτουργία της. Το πλεονέκτημα της θέσης της Βιβλιοθήκης σε κεντρικό πεζόδρομο και μάλιστα απέναντι από νεανικές καφετέριες επαυξήθηκε με την κάθοδο στο ισόγειο, την ξεχωριστή από το Πνευματικό Κέντρο είσοδο και την απόσυρση του κιγκλιδώματος.

Δόθηκε κατόπιν μεγάλη βαρύτητα στον εξωραϊσμό του χώρου, ώστε να δοθεί έντονα η εντύπωση της ανανέωσης. Τη μελέτη αναδιαμόρφωσης του ισόγειου χώρου από λειτουργική και αισθητική άποψη πρότεινε το Δ.Σ. σε αρχιτεκτόνισσα, η οποία την ανέλαβε αφιλοκερδώς και ο χώρος παραδόθηκε ανακαινισμένος, μετά την υλοποίηση της μελέτης από τη Δημοτική Επιχείρηση, την άνοιξη του 2004. Η απόφαση αυτή είχε ως αδιαμφισβήτητο αποτέλεσμα την κατακόρυφη αύξηση των επισκέψεων στη Βιβλιοθήκη τους επόμενους μήνες λειτουργίας της από το διερχόμενο κόσμο που έδειχνε μόλις τότε να ανακαλύπτει την ύπαρξή της.

Ιδιαίτερη έμφαση από την αρχή δόθηκε στη μελέτη για την προμήθεια και την κατάλληλη τοποθέτηση συμπληρωματικών επίπλων για να δεχθούν τα νέα βιβλία και να βελτιωθεί η λειτουργικότητα του χώρου. Νέα δίχρωμα βιβλιοστάσια με εκθετήρια περιοδικών και cd, ειδικός πάγκος εξυπηρέτησης Βιβλιοθήκης, σταθμοί εργασίας χρηστών για ηλεκτρονικούς υπολογιστές, μικρά έπιπλα για παιδιά προσχολικής ηλικίας. Έγινε προμήθεια επίπλων υψηλής ποιότητας με ειδικές βιβλιοθηκονομικές προδιαγραφές, τα οποία διευκολύνουν την εξυπηρέτηση του κοινού και προσδίδουν μια κομψή και μοντέρνα φυσιογνωμία στο χώρο. Η ελκυστική αυτή εικόνα κερδίζει το ενδιαφέρον του διερχόμενου κόσμου και μπορεί να κρατήσει εκεί τους αναγνώστες δίδοντάς τους κίνητρα για περαιτέρω μελέτη και δανεισμό.

Για την προμήθεια του υπολογιστικού εξοπλισμού σύμφωνα με τις υποδείξεις του Δ.Σ. εκπονήθηκε μελέτη του απαραίτητου εξοπλισμού από ειδικό πληροφορικής, ο οποίος εργάστηκε αφιλοκερδώς. Ο εξοπλισμός συμπληρώθηκε από τη μεγάλη δωρεά συμπολίτη μας² που αφορούσε έναν υπολογιστή-εξυπηρετητή (server) τελευταίας τεχνολογίας με την ειδική ντουλάπα του και έναν ακόμη υπο-

2. Πρόκειται για τη δωρεά του Δημητρίου Πρόφης.

λογιστή. Πριν ολοκληρωθεί η παραπάνω διαδικασία, η Βιβλιοθήκη είχε επίσης αποκτήσει δωρεάν, έπειτα από επαφές του Δ.Σ. με τον αερολιμένα Ελευθέριος Βενιζέλος, δυο μεταχειρισμένους –σε καλή όμως κατάσταση– υπολογιστές. Ήδη σήμερα το δίκτυο αποτελείται εκτός από τον εξυπηρετητή από επτά υπολογιστές, οι περισσότεροι των οποίων πρέπει να αντικατασταθούν την επόμενη τριετία.

Την ίδια περίοδο ύστερα από σχετική έρευνα έγινε η προμήθεια ειδικού λογισμικού βιβλιοθήκης από το Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης, του ΑΒΕΚΤ 5.5, στο οποίο εκπαιδεύθηκε το 2004 όλο το προσωπικό της βιβλιοθήκης, ειδικευμένο και ανειδίκευτο. Με το σύστημα αυτό ξεκίνησε η καταχώρηση του υλικού της συλλογής σε βιβλιογραφική βάση δεδομένων, δηλαδή σε online κατάλογο, καθώς επίσης και αυτοματοποιημένη διαδικασία δανεισμού. Ο κατάλογος είναι προσβάσιμος από τους υπολογιστές της Βιβλιοθήκης και σύντομα και από το διαδίκτυο μέσω της ιστοσελίδας της. Το 2005 με την αγορά ADSL γραμμής για συνεχή πρόσβαση στο Διαδίκτυο από πέντε υπολογιστές της Βιβλιοθήκης οι επισκέπτες εξυπηρετούνται δωρεάν καθημερινώς για την πλοήγησή τους στο Διαδίκτυο.

Ο εξοπλισμός συμπληρώθηκε, προσωρινά, με την προμήθεια ενός μικρού συστήματος ήχου και εικόνας, για την προβολή βίντεο και dvd στις εκδηλώσεις και κατά την καθημερινή λειτουργία και με τη δωρεά δύο έγχρωμων τηλεοράσεων. Οι αναγνώστες μπορούν σήμερα να παρακολουθούν εκπαιδευτικά dvd στο χώρο της Βιβλιοθήκης και να χαλαρώνουν ακούγοντας μουσική από τη συλλογή των cds μας.

Η κατάσταση της συλλογής των βιβλίων δεν ήταν ικανοποιητική, ούτε από άποψη συντήρησης και οργάνωσης ούτε βεβαίως από άποψη εμπλουτισμού και ενημέρωσης. Έγινε μια συστηματική έρευνα του υλικού, τμήμα του οποίου κακώς ήταν στο υπόγειο και η οριστική καταγραφή του σε ηλεκτρονικό αρχείο εισαγωγής έπειτα από αντιπαραβολή με παλαιά βιβλία εισαγωγής. Βεβαίως εντοπίστηκε αρκετό υλικό που χάθηκε ή καταστράφηκε. Σήμερα υπάρχουν καταγεγραμμένοι 17.000 τίτλοι βιβλίων, περιοδικών και οπτικοακουστικού υλικού και έχουν εισαχθεί 5.000 εγγραφές στον ηλεκτρονικό κατάλογο.

Από την αρχή υπήρξαν πολλές δωρεές βιβλίων, περιοδικών και οπτικοακουστικού υλικού (cd, dvd, video), κάποιες από τις οποίες ιδιαίτερα σημαντικές. Αναφέρουμε ενδεικτικά τη δωρεά βιβλίων των κ. Δ. Παπανικολάου, Κ. Δέδε και Μ. Μανουσάκη. Αποφασίσθηκε η αποδοχή δωρεών ξενόγλωσσων βιβλίων, με αποτέλεσμα να δημιουργηθούν συλλογές βιβλίων στα γαλλικά, γερμανικά και αγγλικά για την εξυπηρέτηση ενός δυναμικού κοινού αλλοδαπών που αγκάλιασε από την αρχή τη Βιβλιοθήκη αλλά και των μαθητών που μαθαίνουν ξένες γλώσσες. Με πρωτοβουλία του προσωπικού εστάλησαν επιστολές σε ιδρύματα και φορείς για δωρεές υλικού και αποκτήθηκαν έτσι πολλές χρήσιμες και δυσεύρετες εκδόσεις. Συνολικά αποκτήθηκαν 5.500 τίτλοι από δωρεές.

Οι δωρεές συμπληρώθηκαν με συστηματικές αγορές υλικού, οι οποίες έγιναν με γνώμονα τις συγκεκριμένες ανάγκες των χρηστών της Βιβλιοθήκης και με κριτήρια ποιότητας. Ελήφθησαν υπόψη εκτός των άλλων η επιθυμία των παιδιών για υλικό ψυχαγωγικό, για τον αθλητισμό, τα χόμπυ, τη μουσική κτλ. αλλά και για σχολικά βοηθήματα. Οι ανάγκες των ενηλίκων, έτσι όπως διατυπώνονται καθημερινά, δεν αποτελούν δεύτερη προτεραιότητα. Γίνεται αυστηρή επιλογή υλικού για να καλυφθούν τα κενά σε όλες τις κατηγορίες και με τη βοήθεια ειδικών σε διάφορα θέματα, έτσι ώστε να συγκροτηθούν βασικές συλλογές για όλες τις γνωστικές περιοχές. Πρόσφατα έγινε και η έναρξη συνδρομής μιας κυριακάτικης εφημερίδας, δεκαέξι περιοδικών σε ποικίλους τομείς, από γεωργία και κτηνοτροφία μέχρι κινηματογράφο και μουσική και αγοράστηκαν εκπαιδευτικοί ψηφιακοί δίσκοι.

Όσον αφορά στον τομέα των εκδηλώσεων, το ενδιαφέρον επικεντρώθηκε στα σχολεία. Πρωταρχικός στόχος ήταν να δημιουργηθούν σύγχρονες υποδομές, χωρίς τις οποίες οι εκδηλώσεις θα υπολείπονταν σε ποιότητα και σοβαρότητα. Διοχετεύθηκε έτσι το δυναμικό της Βιβλιοθήκης στο να στηθεί ένας σύγχρονος μηχανισμός λειτουργίας που να μπορεί να αντέξει στο χρόνο και σε αντίξοες συνθήκες. Η διοργάνωση περισσότερων εκδηλώσεων θα είχε θετικό αντίκτυπο στον κόσμο και ίσως θα έκανε τη Βιβλιοθήκη πιο δημοφιλή, δεν θα είχε προχωρήσει όμως το ουσιαστικό έργο της. Φιλοξενήθηκαν εκθέσεις λογοτεχνών, προσκλήθηκαν συγγραφείς και έγινε μια παράσταση κουνκλοθέατρου. Δρομολογήθηκε τέλος σειρά προγραμμάτων για ζητήματα περιβάλλοντος, καθώς υπάρχει ιδιαίτερη ευαισθησία της Βιβλιοθήκης στο θέμα αυτό.

Προκρίθηκε το να πραγματοποιηθούν περισσότερα εκπαιδευτικά προγράμματα παρά εκδηλώσεις, στα οποία η κατεύθυνση ήταν να συμμετέχουν όλα τα σχολεία του Δήμου, στο Κορωπί και τους οικισμούς, Άγιο Δημήτριο, Αγία Μαρίνα, Κίτσι και Καρελά και να υπάρχει στενή συνεργασία με τους δασκάλους για την άρτια οργάνωσή τους. Η ανταπόκριση ήταν πολύ θετική και σε πολλές περιπτώσεις η προετοιμασία και η υλοποίηση των προγραμμάτων ήταν υψηλού επιπέδου.

Υπάρχει μια μαγική λέξη στο χώρο των βιβλιοθηκών, η λέξη συνεργασία, η οποία από την αρχή ενσωματώθηκε στο πρόγραμμα ανάπτυξης της Βιβλιοθήκης του Κορωπίου. Συνεργασία εννοείται σε διάφορα επίπεδα, Δήμου, Μεσογειών, νομού Αττικής και ευρύτερα και με διάφορους φορείς. Στενή επαφή διατηρείται με το Πνευματικό Κέντρο και την Ομάδα Βιβλίου, το Κέντρο Δημιουργικής Απασχόλησης και σύντομα με άλλες υπηρεσίες του Δήμου. Διάυλος επικοινωνίας υπάρχει επίσης με τους συλλόγους της περιοχής και με μη κυβερνητικές οργανώσεις, μερικές φορές υπό μορφή κοινών εκδηλώσεων.

Με πρωτοβουλία της Δημοτικής Βιβλιοθήκης οργανώθηκε η Α' Συνάντηση Βιβλιοθηκών Ανατολικής Αττικής στις 19 Μαΐου 2005, όπου συμμετείχαν υπεύθυ-

νοι επτά βιβλιοθηκών, από Μαρκόπουλο, Ραφήνα, Σπάτα, Αγ. Παρασκευή, αλλά και Χαϊδάρι, Αυλώνα και εκπαιδευτήρια Γείτονα, ξεκινώντας έτσι ένα δίκτυο συνεργασίας των βιβλιοθηκών της ευρύτερης περιοχής. Ήδη πραγματοποιήθηκε και δεύτερη συνάντηση στη Ραφήνα με στόχο την οργάνωση βιβλιοθηκονομικού εργαστηρίου, το οποίο έγινε τον επόμενο χρόνο.

Η Βιβλιοθήκη είχε την τιμή να συμμετάσχει στο πρόγραμμα «Δημόσιες και Δημοτικές βιβλιοθήκες: Διεθνείς συνεργασίες και τοπικά δίκτυα» που διοργανώθηκε από το Υπουργείο Παιδείας σε συνεργασία με ξένα μορφωτικά ιδρύματα το Σεπτέμβριο του 2005. Στο πλαίσιο αυτό διοργανώθηκε από τη Βιβλιοθήκη, το Ινστιτούτο Goethe και το Κέντρο Τεκμηρίωσης της Αμερικανικής Πρεσβείας (IRC) ημερίδα, που περιελάμβανε ομιλία της αμερικανίδας βιβλιοθηκάρου *Marge Mellun* με θέμα «Τεχνικές πολλαπλής υποστήριξης βιβλιοθηκών» και σχετικό με το θέμα εργαστήριο, στο οποίο συμμετείχαν τριάντα βιβλιοθηκονόμοι από την Αττική και άλλα μέρη. Πληροφορίες για την ημερίδα, το κείμενο της εισήγησης και φωτογραφίες από την εκδήλωση έχουν δημοσιευθεί στην ηλεκτρονική διεύθυνση <http://www.goethe.de/ins/gr/lp/prj/inp/pgr/w10/elindex.htm>

Την άνοιξη του 2006 έγινε η παραγωγή και διανομή έντυπου προωθητικού υλικού της Βιβλιοθήκης, καθώς τα θέματα επικοινωνίας, όπως αναφέρθηκε και στην αρχή, θεωρούνται ιδιαίτερα ζωτικά. Εκδόθηκε το πληροφοριακό έντυπο της Δημοτικής Βιβλιοθήκης, όπου εμφανίζεται για πρώτη φορά το λογότυπό της, η μελισσόυλα, που φιλοτέχνησε ο γνωστός ζωγράφος από την Παιανία Γιάννης Δημητράκης. Επιλέχθηκε η μέλισσα ως σύμβολο όχι μόνο της δημιουργίας και της συλλογικής δράσης, αλλά επίσης της δυνατότητας να κεντρίζει και να προκαλεί, όταν χρειάζεται. Το έντυπο στάλθηκε σε όλα τα σπίτια και τους επαγγελματικούς χώρους του Δήμου Κρωπίας μαζί με το λογαριασμό της ύδρευσης, καταφέροντας έτσι να φέρει τη Βιβλιοθήκη σε όλα τα νοικοκυριά. Η ανταπόκριση του κόσμου ήταν εντυπωσιακή από την επόμενη κιόλας μέρα.

Τέλος, δημοσιεύθηκε πολύ πρόσφατα η ιστοσελίδα της Δημοτικής Βιβλιοθήκης στη διεύθυνση www.koropilib.gr, για την καλύτερη επικοινωνία με τους αναγνώστες μας και με όλο τον κόσμο, παρέχοντας πρόσβαση στον ηλεκτρονικό κατάλογο από μακριά, ενημέρωση για τα νέα αποκτήματα και τις εκδηλώσεις της Βιβλιοθήκης, προβολή επίκαιρων ζητημάτων και παρουσιάζοντας ποικίλα ενδιαφέροντα θέματα. Μεγάλη έμφαση θα δοθεί το επόμενο διάστημα στην ιστοσελίδα, ώστε να αποτελέσει για τους πολίτες δυναμική πύλη πληροφόρησης με εκπαιδευτικό, ψυχαγωγικό και ενημερωτικό χαρακτήρα με έμφαση στις τοπικές ανάγκες.

Με βάση τις κατευθύνσεις που προαναφέρθηκαν θα σκιαγραφήσουμε τις προοπτικές που προδιαγράφονται και τις επόμενες κινήσεις. Το πιο σημαντικό είναι η ίδρυση και προκήρυξη μόνιμων θέσεων βιβλιοθηκονόμων με υψηλά προσόντα και η ολοκλήρωση ενός νέου κανονισμού λειτουργίας που να επιτρέπει την υλο-

ποίηση ευέλικτων και σύγχρονων υπηρεσιών. Χωρίς μόνιμους εξειδικευμένους στο αντικείμενο υπαλλήλους το όλο εγχείρημα κινδυνεύει να πέσει στο κενό. Η Βιβλιοθήκη για να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις που ήδη έχει αναλάβει χρειάζεται τουλάχιστον τρεις βιβλιοθηκονόμους.

Δεύτερον, η βιβλιοθήκη χρειάζεται επειγόντως επιπλέον χώρο, καθώς το μέγεθος της συλλογής αλλά και ο αριθμός των επισκεπτών αυξάνονται με ταχύτατο ρυθμό. Ήδη η δημοτική αρχή έχει δεσμευθεί για την απόδοση όλου του κτιρίου στη Βιβλιοθήκη κατά τη διάρκεια της επόμενης τετραετίας. Η σχετική μελέτη προϋποθέτει έναν γενικότερο σχεδιασμό της ανάπτυξης των υπηρεσιών και των λειτουργιών της με στόχο την κάλυψη ιδιαίτερων τοπικών αναγκών, με άξονα τις νέες τεχνολογίες και βεβαίως στο πλαίσιο της πολιτιστικής πολιτικής του Δήμου.

Υπάρχει έντονη η ανάγκη να εξυπηρετηθούν οι συμπολίτες μας στους γύρω οικισμούς, οι οποίοι πάντα συμμετέχουν στις εκδηλώσεις της Βιβλιοθήκης, αλλά χρειάζεται ένας μονιμότερος τρόπος υποστήριξής τους. Γίνονται συζητήσεις για την απόκτηση ενός βιβλιοαυτοκινήτου, μιας κινητής βιβλιοθήκης πλήρως εξοπλισμένης που να εξυπηρετεί σε τακτικά διαστήματα τους οικισμούς και τα σχολεία, ίσως σε συνεργασία με πνευματικό κέντρο ή παρόμοια μονάδα που ήδη εδρεύει στην περιοχή.

Οι ενήλικες χρήστες μας αυξάνονται και για να καλύψουμε τις απαιτήσεις τους, που ήδη καταγράφονται, είναι ανάγκη να εμπλουτισθεί η συλλογή με έντυπο αλλά και ψηφιακό υλικό, βάσεις δεδομένων, κτλ. Εκτός από την τοπική ιστορία, παλαιά και σύγχρονη, που πρέπει να προσεχθεί ιδιαίτερα συμβάλλοντας και στη συγκέντρωση αρχείων που κάποιοι διαθέτουν, προσανατολιζόμαστε στην εξειδίκευση της συλλογής μας σε συγκεκριμένες θεματικές, έτσι ώστε να αποκτήσει η Βιβλιοθήκη ένα στίγμα και να γίνει πόλος έλξης για τον ευρύτερο χώρο της Αττικής. Υπάρχει ήδη ένας πολύ καλός πυρήνας μουσικής συλλογής βιβλίων, περιοδικών και cd, η οποία θα εμπλουτισθεί και θα δοθεί έμφαση στην ελληνική παραδοσιακή μουσική. Η διατήρηση της πολιτιστικής κληρονομιάς είναι ένας τομέας στον οποίο πρέπει να εμπλακεί η Βιβλιοθήκη ως η πλέον αρμόδια, επικουρούμενη και από την ψηφιακή τεχνολογία.

Πολλοί φοιτητές ήδη έχουν έρθει σε επαφή και έχουν εκφράσει τις ανάγκες τους και αναμένονται επίσης άλλες ομάδες, όπως επαγγελματίες, οργανισμοί και επιχειρήσεις, να συζητήσουν πιθανά αιτήματά τους. Αναφερθήκαμε ήδη σε μειονότητες και οικονομικούς μετανάστες που διαμένουν στο Δήμο μας και εντάσσουμε σταδιακά στις προσκτήσεις της Βιβλιοθήκης ξενόγλωσσο αλλά και ελληνόγλωσσο ειδικό υποστηρικτικό υλικό. Ήδη έχει υπάρξει επαφή με το Σύλλογο Τυφλών και αναμένουμε το μητρώο ατόμων με αναπηρία που συντάσσει ο Δήμος, ώστε να προγραμματίσουμε σχετικές ενέργειες και δραστηριότητες. Βασική μας επιδίωξη τα επόμενα χρόνια θα είναι να συμβάλει η Βιβλιοθήκη, με κάθε μέσο

που διαθέτει, στον περιορισμό του κοινωνικού αποκλεισμού και των εκπαιδευτικών ανισοτήτων στην περιοχή του Κορωπίου.

Στόχος της Δημοτικής Βιβλιοθήκης είναι να λειτουργεί και ως Κέντρο Πληροφόρησης και βασικός φορέας πληροφοριακής παιδείας. Οι δημόσιες βιβλιοθήκες σε όλο τον κόσμο λειτουργούν πλέον ως κέντρα πληροφόρησης, αλλάζουν συχνά και το παραδοσιακό τους τίτλο Βιβλιοθήκη σε Κέντρο ή Υπηρεσία Πληροφόρησης. Η διά βίου πληροφοριακή παιδεία (life long literacy) είναι από τις βασικές προτεραιότητες της Στρατηγικής της Λισαβώνας 2000-2010, στο πλαίσιο της διά βίου μάθησης. Οι μαθησιακές δραστηριότητες θα διαπερνούν πλέον όλο το φάσμα της ζωής των ανθρώπων, έτσι ώστε να βελτιώνουν συνεχώς την κοινωνική και επαγγελματική τους κατάσταση. Ειδικότερα η πληροφοριακή παιδεία, σύμφωνα με έναν ορισμό, εφοδιάζει το άτομο με την ικανότητα να γνωρίζει πότε και γιατί χρειάζεται την πληροφορία, πού να την εντοπίσει, πώς να την αξιολογήσει, να τη χρησιμοποιήσει αποτελεσματικά και να την κοινοποιήσει σωστά.

Οι βιβλιοθήκες, και κατά κύριο λόγο οι δημόσιες, υπήρξαν εξ ορισμού φορείς της μη υποχρεωτικής, και ως εκ τούτου ευέλικτης και διαρκούς μάθησης, οπότε σήμερα είναι οι πρώτες που γνωρίζουν πώς να ανταποκριθούν άμεσα στα νέα αιτήματα. Οι Δήμοι καλό θα ήταν να αξιοποιήσουν το ανθρώπινο και τεχνολογικό δυναμικό των βιβλιοθηκών, καθώς καλούνται και αυτοί με επιτακτικό τρόπο να συμμετέχουν σε ανάλογες δράσεις για τις οποίες δεν έχουν την εμπειρία και την τεχνογνωσία. Τα προβλήματα που ανακύπτουν δεν είναι καθόλου τεχνολογικά, όσο και αν έτσι παρουσιάζονται στη χώρα μας. Είναι ζητήματα εκπαιδευτικά και οργανωτικά, στα οποία οι νέες τεχνολογίες προσφέρουν μόνο τα μέσα υλοποίησης.

Θα συνεχίσουμε τη δραστηριοποίησή μας στον τομέα της συνεργασίας με άλλες βιβλιοθήκες, διότι μόνο έτσι θα εξοικονομήσουμε οικονομικούς και ανθρώπινους πόρους για να βελτιώσουμε τις υπηρεσίες που προσφέρουμε. Πρέπει από κοινού οι βιβλιοθήκες των Μεσογείων και κατ' επέκταση οι δημοτικές αρχές να αντιμετωπίσουν τα σχετικά ζητήματα με ορθολογισμό αλλά και με προοπτική για να ενσωματωθούν ουσιαστικά οι πόλεις μας στην κοινωνία της πληροφορίας. Στον πανεπιστημιακό χώρο το παράδειγμα του συνδέσμου των ελληνικών ακαδημαϊκών βιβλιοθηκών Heal-Link θεωρείται από τα πιο επιτυχημένα στην Ευρώπη, καθώς εξοικονομεί τεράστιους πόρους για τα πανεπιστήμια και το κράτος προσφέροντας ταυτόχρονα υψηλού επιπέδου υπηρεσίες πληροφόρησης για την εκπαίδευση και την έρευνα. Εφόσον υπάρξει μόνιμο προσωπικό θα επιδιώξουμε να συμμετέχουμε είτε μόνοι μας είτε καλύτερα μαζί με άλλες βιβλιοθήκες σε ευρωπαϊκά προγράμματα χρηματοδότησης.

Η Δημοτική Βιβλιοθήκη προωθεί και αξιοποιεί όσο μπορεί και τον εθελοντισμό. Το έργο της υποστηρίζεται σοβαρά από εθελοντές, παιδιά και ενήλικες, σε

ποικίλους τομείς, ζητήματα ηλεκτρονικών υπολογιστών, παραγγελιών βιβλίων, μέχρι και απασχόληση χωρίς αμοιβή. Η Βιβλιοθήκη χρειάζεται την ηθική και οικονομική στήριξη από όσους, ιδιώτες ή φορείς, είναι σε θέση με οιοδήποτε τρόπο να την προσφέρουν. Η Ελλάδα είναι πίσω στον εθελοντισμό αλλά η εμπειρία της Βιβλιοθήκης είναι ενθαρρυντική και γίνονται συζητήσεις για την επαναλειτουργία ενός συλλόγου Φίλων της Δημοτικής Βιβλιοθήκης, ενός θεσμού πολύ δοκιμασμένου στο εξωτερικό αλλά και με ιστορία στο Κορωπί.

Η χώρα μας δεν έχει παράδοση στην οργάνωση σύγχρονων βιβλιοθηκών, όμως έστω και αργά συνειδητοποίησε, με αφορμή τις νέες τεχνολογίες και τις χρηματοδοτήσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης τη σημασία του θεσμού. Οι ελληνικές βιβλιοθήκες υπήρξαν πρωτοπόρες στην υιοθέτηση της ψηφιακής τεχνολογίας και την αξιοποίηση των κοινοτικών κονδυλίων εκεί όπου υπήρξε η πολιτική βούληση και στήθηκαν εγκαίρως οι απαραίτητοι μηχανισμοί. Είναι η ώρα και για τις δημοτικές βιβλιοθήκες της ανατολικής Αττικής να ανασυνταχθούν και να διεκδικήσουν το ρόλο που τους έχει αναθέσει η κοινωνία, την προώθηση της μάθησης και του πολιτισμού και την αναβάθμιση της πληροφόρησης. Στην εποχή της τεχνολογίας μπορεί να κερδηθεί ο χαμένος χρόνος και να αντιμετωπισθούν οι προκλήσεις για τις πόλεις μας μέσα από τη γνώση και τη συνεργασία.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Παπανικολάου Δ., *Η Δημοτική Βιβλιοθήκη Κορωπίου*, Αθήνα 1947.

Davies Robert, «*Βιβλιοθήκες, παιδεία και μάθηση*», *Πληροφοριακή Παιδεία: το Κλειδί για τη Δια Βίον Μάθηση*. Διεθνές Συνέδριο για Δημόσιες/Δημοτικές Βιβλιοθήκες στην Ελλάδα (Goethe-Institut Athen, 14-16 Ιουνίου 2006) <http://www.goethe.de/ins/gr/lp/prj/k06/vor/el1767759.htm>

Κατευθυντήριες οδηγίες Calimera: Κατευθυντήριες οδηγίες ορθής πρακτικής για αρχεία, βιβλιοθήκες και μουσεία. Πολιτιστικές εφαρμογές: τα τοπικά ιδρύματα μεσολαβούν για την πρόσβαση σε ηλεκτρονικές πηγές. Βέροια: Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας 2006.

Μανιφέστο για τις δημόσιες βιβλιοθήκες και κατευθυντήριες γραμμές της IFLA/Unesco 2001 (UNESCO/IFLA Library Manifestos)

http://www.unesco.org/webworld/libraries/manifestos/index_manifestos.html

Greece: Information on Public Libraries, Local Museums and Archives (Calimera Country Report) http://www.calimera.org/Lists/Country%20files/Greece_Country_Report.pdf

i2010 - A European Information Society for growth and employment http://europa.eu.int/information_society/eeurope/i2010/index_en.htm